

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/76/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815208647
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3815208647.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Aleny Záhumenskej v právnej veci navrhovateľa X., zastúpeného X. proti odporkyňi D., o zaplatenie 378,07 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 20. júla 2015, č.k. 15C/184/2015-56, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Odporkyňi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd svojím rozsudkom zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ voči odporkyňi domáhal zaplatenia sumy 378,07 Eur s úrokom z omeškania 6,42 Eur a úrokom z omeškania 8,05 % ročne od 01.05.2015 do zaplatenia, a to na základe úverovej zmluvy, uzavretej medzi obchodnou spoločnosťou N. a odporkyňou, na základe ktorej mal byť poskytnutý odporkyňi revolvingový úver, ktorý čerpala prostredníctvom úverovej karty s úverovým rámcom 350 Eur. Z výpisu čerpania, splátok a úhrad vyplynulo, že odporkyňa úver vyčerpala postupne prostredníctvom platobnej karty v období od 25.10.2012 do 02.02.2014 v celkovej výške 576,43 Eur, pričom právnenému predchodcovi navrhovateľa uhradila sumu 488,00 Eur. Výzvou zo dňa 26.01.2015 vyzývala spoločnosť N. odporkyňu k zaplateniu celkového dlhu 467,07 Eur, do 15 dní od odoslania výzvy na účet veriteľa s tým, že došlo k zosplateniu celého čerpaného úveru. Oznámením o postúpení pohľadávky z 08.04.2015 oznamovala Advokátska kancelária V. odporkyňi postúpenie pohľadávky na navrhovateľa, a to pohľadávky z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX zo dňa 25.10.2012, pričom zmluva o postúpení pohľadávky mala byť uzavretá dňa 18.03.2013. Zároveň bola odporkyňa vyzvaná k úhrade celého úveru po zosplatení do 7 dní od doručenia výzvy v sume 382,91 Eur. Okresný súd návrh navrhovateľa zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie bez toho, aby sa bližšie zaoberal opodstatnenosťou uplatneného nároku. Konštatoval, že navrhovateľ v návrhu neuvádza a skutkovo nerozvíja, na základe čoho nadobudol pohľadávku voči odporkyňi, za dôkaz neoznačuje ani oznámenie o postúpení pohľadávky z 08.04.2015. Okresný súd preto vyzýval navrhovateľa na predloženie zmluvy o postúpení pohľadávky za účelom upresnenia dátumu postúpenia pohľadávky, predovšetkým, či predmetom postúpenia bola i pohľadávka z predmetnej úverovej zmluvy, pretože dátum postúpenia pohľadávky je z 18.03.2013, ktorý dátum sa uvádza i v oznámení o postúpení pohľadávky. Uvedené bolo dôležité i z hľadiska skúmania toho, či oznámenie o postúpení je určité, zrozumiteľné, a či údaje v ňom uvedené zodpovedajú v skutočnosti ako v zmluve o postúpení pohľadávky. Pokiaľ navrhovateľ má za to, že preukázal v súdnom konaní aktívnu legitímáciu listinným dôkazom, a to oznámením o postúpení pohľadávky z 08.04.2015, ktoré oznámenie vykonal aj ako splnomocnený zástupca pôvodného veriteľa, teda postupcu, čím je postúpenie preukázané, okresný súd uviedol, že uvedený následok platí len vo vzťahu k dlžníkovi, teda odporcovi. Je evidentné,

že buď v oznámení o postúpení pohľadávky je uvedený nesprávny dátum postúpenia pohľadávky a vtedy je oznámenie neurčité a nezrozumiteľné a nemožno mu pričítať účinky splnenia si oznamovacej povinnosti, alebo k postúpeniu pohľadávky vôbec nedošlo. V oznámení sa udáva číslo úverovej zmluvy zo dňa 25.10.2012, pričom k postúpeniu malo dôjsť 18.03.2013 a navrhovateľ oznamuje postúpenie pohľadávky odporkyni dňa 08.04.2015, teda po viac ako dvoch rokoch. V zmysle § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka platí, že ak postúpenie oznámi postupca, nie je dlžník oprávnený dožadovať sa preukázania zmluvy o postúpení. Je pravdou, že odporkyňa postúpenie pohľadávky nenamietala. Okresný súd však vyzval navrhovateľa na preukázanie postúpenia pohľadávky s ohľadom na to, že navrhovateľ uplatňuje právo zo spotrebiteľskej zmluvy, resp. zmluvy o spotrebiteľskom úvere a súd v rámci poskytovanej súdnej ochrany spotrebiteľovi má oprávnenie skúmať i platné postúpenie pohľadávky, čo môže urobiť len pri predložení zmluvy ako písomného právneho úkonu. Súdu je známy rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v obchodnej veci 4 Obo 210/01, ktorý však rieši primárne vzťah medzi podnikateľmi a nie je aplikovateľný aj na spotrebiteľský spor. Okresný súd považoval za potrebné skúmať, v akom rozsahu došlo k postúpeniu pohľadávky, vzhľadom k tomu, že v čase postúpenia pohľadávky odporkyňa úver splácala. Až dňa 26.01.2015, teda po dvoch rokoch od postúpenia, vyzýval pôvodný veriteľ N. odporkyňa k zaplateniu dlhu, pretože zosplatnil celý úver v dôsledku omeškania s úhradou záväzku. Uvedené pochybnosti o rozsahu a výške postupovanej pohľadávky v čase jej postúpenia (z výpisu čerpania splátok vyplýva, že odporkyňa k dátumu postúpenia úver riadne splácala a nevznikal jej žiaden dlh), zakladali dôvodnosť postupu súdu skúmať postúpenie pohľadávky ako také. Okrem toho z listinných dokladov vyplýva, že dňa 26.01.2015 vyzýval pôvodný veriteľ odporkyňa k zaplateniu dlhu na jeho účet, pričom v tento deň zosplatňoval celý úver. V oznámení o postúpení pohľadávky je však uvedený deň postúpenia 18.03.2013, ktorý predchádza uvedenému zosplatneniu pôvodným veriteľom. I uvedená skutočnosť vnáša nejasnosti ohľadom postúpenia pohľadávky, jej rozsahu, pretože týmto listom pôvodný veriteľ zároveň „zosplatňuje celý dlh“, a preto je významné posúdenie, akú splatnú pohľadávku vôbec mohol pôvodný veriteľ na navrhovateľa a kedy postupovať, t. j. či len neuhradené splátky, alebo celý zosplatnený úver už i s poukazom na povinnosti veriteľa pri využití práva podľa § 565 OZ dodržať postup podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V konaní stále zostáva nepreukázané, kedy vlastne došlo k postúpeniu pohľadávky, či celej splatnej pohľadávky, alebo pohľadávky splatnej i v budúcnosti, a či bolo odporkyni oznámené postúpenie pohľadávky správne, a či došlo k postúpeniu práve vymáhanej pohľadávky. Významné je i to, že v čase postúpenia pohľadávky 18.03.2013 odporkyňa žiaden dlh nevykazovala, čo evidentne vyplýva z prehľadu čerpania, splátok a úhrad. Z uvedených dôvodov súd zmietol návrh navrhovateľa, pretože navrhovateľ nepreukázal svoju aktívnu legitímáciu v spore ako nositeľa hmotnoprávneho vzťahu z úverového vzťahu, ktorý je predmetom konania. Samotným nárokom navrhovateľa sa preto súd nezaoberal. V konaní bol úspešný odporca, trovy konania však neuplatnil, preto súd v súlade s § 142 ods. 1 O.s.p. rozhodol tak, že odporkyni náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Uviedol, že nesúhlasí so záverom súdu prvého stupňa, že v konaní nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu. K postúpeniu pohľadávky podľa § 524 až § 530 Občianskeho zákonníka dochádza na základe písomnej zmluvy medzi veriteľom alebo postupcom a treťou osobou ako postupníkom, pričom jej platnosť nie je podmienená súhlasom dlžníka. Ak dlžníkovi postúpenie oznámil postupca, dlžník nemá právo požadovať od neho preukázanie postúpenia zmluvou o postúpení pohľadávky, a preto sa nemôže ani účinne dovolávať neplatnosti, či neexistencie takejto zmluvy v súdnom konaní, v ktorom sa postupník domáha proti dlžníkovi zaplatenia postúpenej pohľadávky. Navrhovateľ v konaní predložil jeho oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 20.02.2015, adresované odporkyni na jej adresu trvalého bydliska. Po zaslaní oznámenia súdu predložil podací hárok, ktorý považuje za dostatočný dôkaz na preukázanie svojho tvrdenia, že odporkyni bolo oznámenie doručené, resp. dostalo sa do sféry jej dispozície. Uviedol, že navrhovateľ pripojil k návrhu oznámenie o postúpení pohľadávky, ktoré oznámenie je listinným dôkazom a zároveň aj hmotnoprávnym úkonom, s ktorým sa mohla odporkyňa oboznámiť najneskôr dňom, kedy jej súd doručil návrh na začatie konania spolu s prílohami. Najneskôr dňom tohto doručenia je voči odporcovi nesporne účinný aj hmotnoprávny úkon - oznámenie o postúpení pohľadávky. Súd prvého stupňa teda na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, eventuálne nesprávne vec právne posúdil a nedostatočne zistil skutkový stav. Navrhovateľ uniesol tak bremeno tvrdenia, keď v návrhu tvrdil, že došlo k oznámeniu o postúpení pohľadávky a uniesol aj dôkazné bremeno predložením poštového podacieho hárku, lebo pri bežnom priebehu veci je namieste logický záver, že oznámenie o postúpení pohľadávky sa dostalo do sféry dispozície odporkyne. Navrhovateľ preto žiadal,

aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že jeho návrhu v celom rozsahu vyhovie, eventuálne navrhne, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odporkyňa sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrila.

Krajský súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. v rozsahu podaného odvolania a jeho dôvodov a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny. Vo veci bolo rozhodnuté bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie vecí, v potrebnej miere vykonal dokazovanie a preukázaný skutkový stav dôsledne vyhodnotil v odôvodnení napadnutého rozsudku. Odvolací súd sa preto vzhľadom na správne právne posúdenie zisteného skutkového stavu v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Z daného titulu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozsudku a v podrobnostiach na ne v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. odkazuje.

Prvostupňový súd založil svoje zamietavé rozhodnutie na závere o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane navrhovateľa, ktorý nepreukázal, že mu pohľadávka veriteľa N. proti odporkyni, uplatňovaná v tomto konaní, bola postúpená. Navrhovateľ takýto záver vo svojom odvolaní namieta s tým, že predložil oznámenie pôvodného veriteľa o postúpení pohľadávky, ako aj podací hárok, podľa ktorého toto oznámenie bolo odporkyni prostredníctvom pošty odoslané. Podľa neho v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, ak dlžníkovi postúpenie oznámil postupca, dlžník nemá právo požadovať od neho preukázanie postúpenia zmluvou o postúpení pohľadávky, a preto sa nemôže ani účinne dovolávať neplatnosti, či neexistencie takejto zmluvy v súdnom konaní.

Aktívnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva navrhovateľovi ním uplatnené právo, resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej existenciou tvrdeného práva na strane navrhovateľa alebo pasívnej existenciou tvrdenej povinnosti na strane odporcu je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Cdo/205/2009).

Odvolací súd súhlasí s názorom navrhovateľa, že ak podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení. V tomto prípade sa však preukázania zmluvy o postúpení pohľadávky nedožadoval dlžník - odporkyňa, ale konajúci súd za účelom overenia navrhovateľom tvrdenej aktívnej vecnej legitímácie, keďže bolo potrebné zohľadniť, že ide o spotrebiteľský právny vzťah, pri ktorého posudzovaní platí pre súd primárna ochrana spotrebiteľa, čo vyplýva z právnej úpravy v ustanovení § 53 ods. 3 písm. b) Občianskeho zákonníka. Táto požiadavka súdu bola navyše odôvodnená skutočnosťami zistenými z vykonaného dokazovania, ktoré i u konajúceho súdu prvého stupňa dôvodne vyvolali pochybnosti o postúpení pohľadávky. Konkrétne, navrhovateľ v oznámení o postúpení pohľadávky (zo dňa 08.04.2015) uvádza dátum uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávky dňa 18.03.2013 a vyzýva odporkyňu k zaplateniu dlžnej čiastky vo výške 382,91 Eur (odporkyňa v tom čase úver riadne splácala), pričom nemožno prehliadnuť, že pôvodný veriteľ N. vyzýva odporkyňu listom zo dňa 26.01.2015 na splatenie celého úveru vo výške 467,07 Eur na jeho účet bez toho, aby v liste poukazoval na postúpenie pohľadávky inému veriteľovi a upozorňoval odporkyňu i na možnosť exekučného konania. Za tohto stavu bolo úplne namieste, že konajúci súd prvého stupňa požadoval od navrhovateľa preukázanie jeho aktívnej vecnej legitímácie predložením zmluvy o postúpení pohľadávky. Navrhovateľ však zostal nečinný a aj svoje odvolanie založil na polemike o tom, čo je významné z hľadiska posudzovania ním uplatneného nároku, či iba otázka platného oznámenia, alebo otázka platného postúpenia pohľadávok.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. Odporkyňa bola v odvolacom konaní úspešná, vzniklo jej právo na náhradu

trov odvolacieho konania. Keďže sa však o náhrade trov konania rozhoduje len na návrh a odporkyňa takýto návrh nepodala, odvolací súd jej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.